

Roční externí náklady na zdraví a životní prostředí, které způsobuje elektrárna Chvaletice, se blíží k 2 miliardám korun

Autor: Jiří Jeřábek, analytik Greenpeace a Europe Beyond Coal

Emise do ovzduší, které elektrárna Chvaletice vypustila v roce 2018 způsobila externality v celkové výši 1,924 miliardy Kč. Vyplývá to z výpočtu provedeném na základě metodiky používané vědeckým týmem na univerzitě v německém Stuttgartu.

Z této částky největší část externalit připadá na dopad na zdraví a úmrtnost obyvatelstva (77%), dále pak negativní dopady na kvalitu ekosystémů (21%) a nejméně na škody na zemědělské produkci na na budovách (1%). Použitá metodika nezahrnuje externality způsobené změnami klimatu.

Externí náklady neboli externality, jsou dopady na životní prostředí a zdraví, které způsobují znečišťovatelé a které jsou pak nedobrovolně přenášeny na jiné subjekty a životní prostředí. Tyto náklady se neobjevují v účetnictví a znečišťovatelé je nemusejí platit.

Výsledek je srovnatelný s výstupy studie z roku 2012, kterou zveřejnilo Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy. Externality pro elektrárnu Chvaletice na základě emisí z roku 2006 vyšly v této studii cca 2,4 miliardy Kč.¹

¹ Melichar, J. – Máca, V. – Ščasný, M.: Měrné externí náklady výroby elektrické energie v uhelných parních elektrárnách v České republice (2012)

Elektrárna reportovala za rok 2018 následující emise do ovzduší:

Arsen a sloučeniny (jako As)	1 912 kg
Oxidy síry (SOx/SO2)	1231 t
Rtuť a sloučeniny (jako Hg)	154 kg
Olovo a sloučeniny (jako Pb)	567 kg
Poléťavý prach (PM10)	364 t
Oxidy dusíku (NOx/NO2)	3470 t
Kadmium a sloučeniny (jako Cd)	30 kg
Oxid uhelnatý (CO)	439 t
Čpavek (NH3)	6 t

Převzato z emisních zpráv elektrárny Chvaletice:

[https://www.mzp.cz/ippc/ippc4.nsf/\\$pid/MZPPCHAT0HF9](https://www.mzp.cz/ippc/ippc4.nsf/$pid/MZPPCHAT0HF9)

Kalkulátor EcosenseLE

Pro výpočet byl použit on-line kalkulátor externalit vytvořený a provozovaný na univerzitě v německém Stuttgartu pod názvem ExosenseLE. <http://ecoweb.ier.uni-stuttgart.de/EcoSenseLE>

Kalkulátor využívá specifické hodnoty pro Českou republiku.

Celá kalkulace je založená na hodnotách EURO z roku 2010, proto jsme výsledek navýšili o celkovou inflaci eura od roku 2010, tj. o 12 %. Emise prachu byly dle dostupné metodiky rozpočteny na PM10 a PM2.5.

Zadání hodnot do kalkulátoru Ecosense LE:

Emission specification

Please enter emissions in metric tonnes per year.

Single (point) source emissions are always considered to be released by a high stack (at least 100m above ground), e.g. as typical for power stations.

Emissions of "classical" airborne pollutants

Pollutant	High release
NH3	<input type="text" value="6"/> t/year
NMVOG	<input type="text" value=""/> t/year
NOx	<input type="text" value="3470"/> t/year
PM10	<input type="text" value="91"/> t/year
PM25	<input type="text" value="273"/> t/year
SO2	<input type="text" value="1231"/> t/year

Emissions of other pollutants

Pollutant	High release
As	<input type="text" value="1.9"/> t/year
Cd	<input type="text" value="0.03"/> t/year

Výstup kalkulátoru Ecosense LE:

Your scenario: Single (point) source, Czech
Republic, present

Health impacts

Damages by "classical" air pollutants:

DALYs (Mortality)	DALYs (Morbidity)
478.4693	135.7421

Damages by other pollutants:

DALYs (total)	Monetary value
53.9763	2736182.32 € ₂₀₁₀

DALYs: Disability adjusted life years

Impacts on crops & materials

Crop losses:

Monetary value

22294.06 €₂₀₁₀

Material damages:

Monetary value

1043436.89 €₂₀₁₀

Impacts on ecosystem quality (losses)

Monetary value

14036775.11 €₂₀₁₀

Total costs: 66330571.67
€₂₀₁₀

[Back](#)

[New scenario](#)